

som det under 4. del hørende stof er af kaotisk natur. Særlig for 3. dels vedkommende er dette slående. Her præsenteres en række karakteristika for underudviklede områder tillige med de problemer for den økonomiske politik, som disse strukturer giver. Hvad der her siges er godt, ja udmærket. Der skrives side op og side ned (ialt op mod et par hundrede sider) og det er godt og rigtigt, ind imellem mere end det. Men det præsenteres uoverskueligt og kaotisk. Nærværende anmelder har ingen patentmedicin at udlevere som alternativ (måske ville det hjælpe, om man mere klart gik ud fra en specificeret model). Men det hindrer ikke, at indtrykket bliver vagt og konfust.

Dette gælder som nævnt også 4. del om de højt udviklede landes udviklingsproblem. Hvad der her medtages må naturligvis blive lidt tilfældigt. Helt bortset fra, at en dansker vil synes, at der lægges for ringe vægt på de til en vækstpolitik knyttede betalingsbalanceproblemer, så må man mod dette afsnit først og fremmest indvende, at selve hovedproblemet i det kapitalistiske samfund, næppe kommer klart frem. Afsnittet havde vel vundet, om forfatteren havde begyndt med hovedproblemet (som det findes hos Harrod-Domar og mange andre incl. Marx): En forøgelse af kapitalapparatet har i sig selv en indkomstskabende virkning; men der er tillige en produktionsvirkning via forøgelsen af produktionskapaciteten. Hvorledes tilsikres – „automatisk“ eller via en bevidst politik – at efterspørgslen følger med stigninger i produktionens kapacitet? Ved en sådan helt enkel formulering ville man have fået et udgangspunkt, som i hvert fald kunne have givet en stramning til det noget diffuse afsnit.

Alt i alt kan der dog være god grund til at anbefale denne bog. Til det anførte må også tilføjes, at litteraturhenvisningerne ikke alene er legio, men også exemplariske. Under den fortløbende tekst gives der relevante, udførlige hen-

visninger. Hertil kommer tre appendices med udførlige henvisninger til en række karakteristiske arbejder om øjeblikkets gode slogan: vækst.

P. Nørregaard Rasmussen.

Carl Kauffeldt: Sukkerfabriken Nykøbing, Nykøbing Falster 1959. 31 s. illustr. (ikke i boghandelen).

Denne lille bog er udsendt af Sukkerfabriken Nykøbing den 30. januar 1959 på 75 års-dagen for den stiftende generalforsamling i Nykøbing F.

Jubilæumspublicationen beretter på en umiddelbart indbydende måde om selskabets stiftelse på foranledning af gehejmekonferensråd E. Tesdorf og om de begivenheder, der gik forud for stiftelsen, og i hvilke bl. a. C. F. Tietgen spillede en ikke uvæsentlig rolle. Endvidere fortælles i store træk om fabrikkens udvikling gennem de 75 år og her skildres særlig moderniseringen af sukkerfabrikationen, mekaniseringen af transporten samt bestræbelserne for at finde effektive mekaniske hjælpemidler til afløsning af det manuelle markarbejde.

Teksten er fikset op med små nydelige tegninger udført af Kai Rich. Bag i bogen findes diverse illustrerede statistiske oplysninger samt en planche, der viser gangen i forarbejdelsesprocessen.

Til beretningen om fabriken og de lokale dyrkerforhold knyttes på en naturlig måde en skildring af nationale og internationale begivenheders indvirken på sukkerbranchens produktions- og handelsforhold, ligesom der findes et 10-punkts resumé af den gældende sukkerordnings indhold.

Bogen fremstiller altså også en god bid erhvervsøkonomisk historie af almen interesse og er således anbefalelsesværdig lektur.

Werner Bachmann.

C. Grove Haines (ed.): European Integration, With an Introduction by Paul